

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Orta Asya'daki Müslümanlar Değişim İstiyor Ama Değişmesi Gereken Şey Nedir?!

Haber:

4 Temmuz'da Fergana Haber Ajansı, Başsavcılık ve Devlet Güvenlik Servisi'ne atıfta bulunarak şunları bildirdi: "1 ve 2 Temmuz'da, cumhuriyeti yasal statüsünden yoksun bırakacak anayasa değişikliklerinin yapılmasına karşı kitlesel protestolar patlak verdi... Araştırmacılara göre, 1 Temmuz saat 14:50'de blog yazarı ve "Halkın Hizmetinde" Gazetesi'nin genel yayın yönetmeni Dolatmurat Tazimuratov, Mekan.uz Telegram kanalı aracılığıyla parlamento binasının önünde Karakalpakistan Cumhuriyeti'nin özgürlüğü için bir yürüyüş çağrısında bulunduğu bir video çağrısı gönderdi. Tazimuratov, vatandaşları sosyal ağlar üzerinden yasa dışı yürüyüş düzenlemeye çağırdığı için saat 15:30'da Nukus Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Blog yazarının gözaltına alındığını öğrendikten sonra bir grup destekçisi, Tazimuratov'un serbest bırakılmasını talep etmek için şehrin içişleri idaresine gitti. Merkez çiftçi pazarına giderken isyan ettiler. Tazimuratov serbest bırakıldı, ancak isyanlar durmadı ve şimdi de blog yazarının katılımıyla gerçekleşti."

Yorum:

2022, Orta Asya Müslümanları için çalkantılı bir yıl oldu. Zira Kazakistan, Tacikistan, Karakalpakistan ve Özbekistan'da halk ayaklanmaları patlak verdi. Her ne zaman halk iktidarın tiranlığına karşı çıksa ve onların belalı varlıklarını değiştirmek istese, yöneticilerin hepsi "dış güçleri" ülkedeki ayaklanmaları örgütlemekle suçladılar, olağanüstü hal ilan ettiler ve kendi halklarına ateş açtılar. Nitekim Ocak ayının başlarında, Kazakistan'da yetkililerin politikasından memnun olmayan insanlar kitlesel gösteriler yaptılar. Bunun üzerine Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, insanlara şöyle bir çağrıda bulundu; "yıkıcı insanların çağrılarına kulak asmayın. Yerli ve yabancı silahlı ve eğitilmiş haydutlarla uğraşmak zorunda kaldık." Yani Tokayev, onların haydut ve terörist olduklarını vurguladı. Cumhurbaşkanı'na göre sadece Almatı, yaklaşık 20.000 aşırılık yanlısı tarafından saldırıya maruz kaldı. Tokayev şunu da ekledi: "Sözde özgür medya ve yabancı şahsiyetler de ülkede kışkırtıcı bir rol oynadılar." Ordu ve polis gösterileri acımasızca bastırdılar.

Mayıs ayının ortasında, Tacikistan'ın Dağlık bölgesindeki Müslümanların, yetkililerin otoriter yönetimini protesto edecek zamanları bile olmadı. Zira çevreleri sarıldı ve yetkililerin terörist çetelerin yenilgisi hakkındaki başarısını bildirmesinin ardından ateş etmeye başladılar. Yetkililerin açıklamasında şu ifadeler yer verildi: "Gorno-Badahşan Özerk Bölgesi'ndeki uluslararası aşırılık yanlıları ve terör örgütleri tarafından idare ve finanse edilen organize suç grupları, devletin güvenliğini ihlal etmek, anayasal düzenin temellerini baltalamak, kolluk kuvvetlerinin faaliyetlerini engellemek ve halkı korkutmak amacıyla Tacikistan Cumhuriyeti Terörle Mücadele ekiplerine ait bir araç konvoyuna saldırdı." Ayrıca gösteriler, ordu ve polis tarafından vahşi bir şekilde bastırıldı. Yine Temmuz ayının başında medya organları, Özbekistan'daki Karakalpakistan'da kitlesel protesto gösterilerinin yapıldığını aktardılar. İktidarın despot yönetimine karşı halkın sabrını taşıran son damla, anayasada cumhuriyetin statüsüyle ilgili yapılan yeni değişiklikler oldu. Soru, ülkenin mevcut anayasasında halkın egemenliğine sahip olabileceğini, oylamayla Özbekistan'dan ayrılabilceğini ve yeni değişiklikte bu olasılığı ortadan kaldırmak istediklerini söyleyen kısımla ilgilidir.

İnsanlar sokağa çıkar çıkmaz yetkililer, birliklere ateş açmasına ve öfkeli insanları dağıtmasına izin verdiler. Örneğin Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev şunları söyledi: “Tabii bu olaylar bir günde ya da 10 günde düzenlenmedi. Bilakis bu eylemler yıllarca habis dış güçler tarafından hazırlandı.” Nitekim bu gösteriler de ordu ve polis tarafından acımasızca bastırıldı.

Gördüğümüz gibi insanların yetkililerin despot yönetiminden hoşnut olmadığı her durumda bu yöntem takip edilmektedir; yani yetkililer, hayali dış düşmanı suçluyorlar ve insanların iktidarda olanların cürümlerinden, zulümlerinden ve dokunulmazlıklarından bıktıklarını anlamıyor ve söylemiyorlar. Oysa halk, iktidarın istifasını ve hayatın daha iyi yönde değişmesini istiyorlar. İnsanlar canları pahasına da olsa fedakarlıklar yaptılar ama hiçbir şey değişmedi, aksine mücrim güç kalmaya devam etti, şerir vakıa değişmedi ve hayat daha zor bir hale geldi.

Evet, insanlar tiranların cürümlerinden bıktılar ve değişim istiyorlar ama sadece değişim istememiz yeterli değildir. Zira öncelikle değişimlerin hangi temelde yapılacağına karar vermelisiniz! Şayet değişimler beşeri anayasaya dayanırsa, bugün durum nasılsa öyle olur?! Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev’in dediği gibi: “Anayasanın tek kaynağı ve yazarı halktır.” Bu ise insanın yasa koyucu olduğu anlamına gelir ve bu da demokratik laik bir temeldir. Bu temele ve dinin hayattan ayrılması ilkesine göre insan bir yasa koyucudur ve dünyanın hemen hemen tüm ülkeleri böyle yaşamaktadır. İnsanlığın ana sorunu, işte bu temel olmuştur. Çünkü eski yasaları ortadan kaldıran ve yenilerini yürürlüğe koyan insanın arzuları temelinde gerçekleşmektedir. Özbekistan Anayasası’nda yapılacak değişikliklerle ilgili referandum örneği, anayasanın 64 maddesine yeni maddelerin eklenmesinin yanı sıra 200’den fazla değişiklik yapılmasının beklendiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla İnsan sınırlı aklıyla, kendisi için sürekli olarak acı ve kargaşalara mahkûm eden bir yaşam sistemi kurmaya çalışmakta ve işler her kötüye gittiğinde tiranlar ve onların çobanları, yasaları kendi lehlerine değiştirip düzenlemek için bunu kullanmaktadırlar.

Ey Orta Asya halkları! Bizler Müslümanız ve devletimiz de İslam’a dayanmalıdır. Zira Allahu Teala Kerim Kitabı’nda şöyle buyurmuştur: **“Hüküm sadece Allah’a aittir.”** [Yusuf 40] Ve Subhanehu şöyle buyurmuştur: **“Aralarında Allah’ın indirdikleri ile hükmet. Onların hevalarına tabi olma ve Allah’ın sana indirdiklerinin bir kısmından seni saptırmalarından sakın.”** [Maide 49] Dolayısıyla Allah’ın yasa koyucu olduğuna ve anayasanın sadece Kuran ve Peygamber’in Sünneti olduğuna işaret eden Kur’an’ı Kerim’in birçok ayetleri vardır. **Ey Müslümanlar!** Allahu Teala bize, İslam olan rahmetini indirmiştir! Zira İslam, toplumun ve devletin hayat nizamıdır. Bu yüzden değişim için kendisine dönmemiz gereken temel İslam’dır. İşte o zaman başarı ve refah bulabiliriz. Nitekim Hizb-ut Tahrir, İslami Hilafet Devleti için Kuran ve sünnete dayalı bir anayasa taslağı hazırlamıştır. Haydi o zaman Nübüvvet Minhacı üzere İkinci Raşidi Hilafet Devleti altında İslami hayatı yeniden başlatmak amacıyla çalışan Hizb-ut Tahrir’e katılmak için acele edin. Şüphesiz yardımcımız Allah’tır!

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Eldar Hamzin